

יום ג', ל' בשבט, א' דר"ח אדר תשס"ו (28 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

עונש המוות בישראל [המשך המאמר מאתמול]

ביום 30 במאי, 1951 חנן נשיא המדינה את כל הנידונים למוות שעדיין חיכו לביצוע עונשם, ועונשם הוחלף בתקופות מאסר ממושכות. **לאחר מכן ביטלה הכנסת רשמית את עונש המוות בנוגע לרוב העבירות, לרבות רצח. העבירות שבית משפט אזרחי במדינת ישראל יכול להטיל עליהן עונש מוות (שיבוצע בתלייה) הינן:**

בגידה - מי שעשה בכוונה מעשה שיש בו כדי לפגוע בריבונותה של המדינה או כדי לגרום ששטח כלשהו יצא מריבונותה של המדינה;

גרימה למלחמה - מי שעשה כדי להביא לידי פעולה צבאית נגד ישראל והתכוון לסייע לאויב;
סיוע לאויב במלחמה - מי שעשה, בכוונה לסייע לאויב במלחמתו נגד ישראל, מעשה שיש בו כדי לסייעו לכך;

עשיית מעשה שהוא בגדר פשע כלפי העם היהודי או האנושות או פשע מלחמה, בתקופת השלטון הנאצי, בארץ עוינת. (חוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, והחוק בדבר מניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם.)

כמו כן, לפי חוק השיפוט הצבאי, יכול בית דין צבאי לגזור גזר דין מוות על **חייל שבגד**, עזב את המערכה, סייע לאויב או מסר לו מידע. עונש מוות לפי חוק זה יבוצע בירייה.

ב-31 במאי, 1962 **הוצא להורג הפושע הנאצי** אדולף אייכמן על פי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם. ערעורו של אייכמן על הרשעתו ברצח העם היהודי בשואה נדחה על ידי בית המשפט העליון, ואילו נשיא המדינה דאז, יצחק בן צבי, דחה את בקשתו לחנינה. אייכמן הוצא להורג בתליה בכלא רמלה.

הפושע הנאצי ג'ון איוואן דמיאניוק נדון אף הוא למוות במדינת ישראל. דמיאניוק, אשר הוסגר לארץ מארצות הברית על חלקו בהשמדת היהודים במחנה ההשמדה טרבלינקה, עמד למשפט שארך כ-3 שנים, החל מחודש פברואר 1987. לאחר שנידון למוות על ידי בית המשפט המחוזי, ערער דמיאניוק לבית המשפט העליון, ושם נתקבל ערעורו, לאחר קרוב ל-7 שנים שבהן היה עצור. בית המשפט העליון לא הטיל ספק כי המדובר באדם ששימש בתפקיד ואכמן, אך קבע כי לא הוכח מעבר לכל ספק סביר כי המדובר ב"איוואן האיום מטרבלינקה". דמיאניוק גורש מהארץ ב-21 בספטמבר, 1993.

טעות נפוצה גורסת כי פרט לדמיאניוק ולאייכמן לא נידון איש למוות על ידי בית משפט אזרחי במדינת ישראל. **הדבר אינו נכון**, שכן לא מעט 'קפואים' (יהודים ששיתפו פעולה עם הנאצים) הורשעו בסיוע לנאצים, ונידונו לתלייה. היו גם רוצחים שנידונו לתלייה לפני שבוטל עונש המוות על רצח. עם זאת, אף אחד מעונשים אלו לא יצא לפועל. היו גם מקרים בהם נידונו מחבלים לעונש מוות על ידי בתי משפט צבאיים, ועונשם הומר אחר כך למאסר.

יש הרואים **כעונש מוות בלא משפט** את החלטת ממשלת ישראל (בראשות גולדה מאיר) להרוג את כל חברי ארגון הטרור "**ספטמבר השחור**", האחראים לרצח 11 הספורטאים הישראלים באולימפיאדת מינכן ב-1972, כהחלטה לא חוקית, אם כי אחרים סבורים שמדובר במאבק לגיטימי בחברי חוליות טרור ורצח. [בע"ה, המשך המאמר בדף של מחר]

"ויהי החודש הזה סוף וקץ לכל צרותינו..." [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים וחודש טוב ושמח לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל